

Dopers Leerhuis
Seizoen 7 2024-2025

Menniste Werkpleats
Kerkstraat 36 Heerenveen

Boekje €1,00

Thema: Leiderschap

Het thema van dit seizoen is Leiderschap. Leiderschap is in deze tijd een belangrijk thema waarover veel te doen is, in zowel de maatschappij als in de kerken, maar zeker ook in de wereld. Naar wie luisteren we, en wie volgen wij na? Wat is goed leiderschap? In wie of wat geloven wij en stellen we ons vertrouwen?

Er is deze keer veel aandacht voor leiderschap in bijbel en doperdom. Daarover valt veel te vertellen vanuit de geschiedenis, maar ook vanuit het heden: zowel goed als kwaad, vanuit Nederland en het buitenland. Maar ook vanuit onszelf en ons maatschappelijke leven.

De docenten bereiden zich met enthousiasme voor en nemen u graag mee naar feiten, hun zorgen en overwegingen. De lessen die zij verzorgen zijn interactief.

Opgave vóór 1 september 2024

Opgeven bij Pieter Post, coördinator: pbpost1958@gmail.com Graag voorzien van uw naam, adres, telefoonnummer en emailadres.

Digitaal is deze brochure te downloaden via www.doopsgezindheerenveentjalleberd.nl

Wilt u een los verkrijgbaar boekje dan vragen wij €1,00 per boekje.

Adres en contactgegevens

Menniste Werkpleats

Kerkstraat 36, 8441 EZ Heerenveen

Telefoon: 0513-623163

Of via info@doopsgezindheerenveentjalleberd.nl

Parkeergarage aan de Kerkstraat. Vanaf het bus- en NS-station is het ongeveer 15 minuten wandelen.

Pieter Post, mede namens Johannes van der Meer, Dik Bolkestein, Luuk Boonstra, Anneke Zijlstra en Jacomien van Dam.

Programma-indeling van alle ochtenden

Aanvang:	09:45 korte meditatie
Lessen:	10:00-12:00 uur
Locatie:	Menniste Werkpleats
Lesgeld p.p. en per keer:	€ 10,00 incl. koffie/thee, ter plekke te voldoen

Zaterdag 12 oktober 2024 |
Leiderschap in de Bijbel, Johannes
 van der Meer

Wie waren leiders in de verhalen van het Oude Testament? Was dat Mozes? Waren de profeten leiders? En hoe zit dat met het leiderschap van de koningen: waaraan moet een leider voldoen? Wat is goed leiderschap? En hoe zit dat in het Nieuwe Testament? Hoe gaf Jezus leiding aan zijn leerlingen? Wat vertelt Paulus in zijn brieven aan de gemeenten over leiderschap? We zullen ook aandacht besteden aan hoe geestelijk leiderschap en wereldlijk leiderschap zich tot elkaar verhouden en wat de rol van het onderwijs in dat geheel is, kan of moet zijn. We zullen ook ditmaal opnieuw worden geconfronteerd met het fenomeen dat er veel meer vragen zijn dan antwoorden. Maar dat is niet erg. Want het stellen van vragen is belangrijker dan het vinden van antwoorden.

Johannes van der Meer (1952) studeerde theologie in Amsterdam en Berlijn en Judaïca in Jeruzalem. Hij was doopsgezind predikant in onder meer Edam en Monnickendam, Nijmegen en 's Hertogenbosch en in Amsterdam. Daarnaast was hij docent aan het Stedelijk Gymnasium in Nijmegen en verzorgde hij gastcolleges aan de universiteiten van Toronto en Waterloo. Na zijn emeritaat is hij blijven preken, zette leerhuizen op en geeft daaraan leiding. Zijn voornaamste doelstelling is om dichtbij de Hebreeuwse bijbel en het spoor van de rabbijnse traditie te blijven.

Zaterdag 2 november
2024 | **Menno Simons
(1496-1561) als de
internationale
'Mennonite Hero'...**
waar of niet waar?,
Theo Brok

In 2022 waren er wereldwijd 1.470.000 'Mennonites' in 86 landen, waarvan 5.600 doopsgezinden in Nederland (0,38%). Het komt vaak als een verrassing dat Menno niet de grondlegger van de doopsgezinden en de 'Mennonites' is en tot in de 19e eeuw relatief onbekend was.

In de 16e eeuw waren er in de Habsburgse Nederlanden (de erflanden van Karel V) meerdere doperse bisschoppen actief. Hoe kunnen we verklaren waarom in de geschiedschrijving alleen Menno en Dirk Philips (1504-1568) in herinnering zijn gebleven, terwijl er destijds meerdere missionerende doperse leiders waren? Deze inleiding stelt de opmerkelijke status van Menno Simons als gevierd figuur in de 'mennonitische traditie' ter discussie, en zal de weggeschreven bijdragen van andere doperse leiders terughalen.

Theo Brok studeerde contemporaine geschiedenis en ondernemingsrecht aan de Universiteit Utrecht en 'radical free church Movements' aan Spurgeon's College / University of Wales. Hij was werkzaam in het katholieke voortgezet onderwijs, als leraar geschiedenis, rector en bestuurder. Sinds de jaren tachtig is hij geïnteresseerd in het bestuderen van de 16e-eeuwse doperse geschiedenis. Hij promoveerde aan de Vrije Universiteit op een proefschrift over doperse bisschoppen uit de Nederrijn in de veertiger en vijftiger jaren van de 16e eeuw. Theo is lid van de redactie van de Doopsgezinde Bijdragen.

Zaterdag 11 januari 2025 |
Duurzaamheid en Vrede,
 Iris Speckmann

We leven volgens filosofisch cabaretier Tim Fransen in een *calamiteitperke*: het achttiende-eeuwse vooruitgangsgeloof heeft plaats gemaakt voor doemdenken. Kijkend naar het nieuws zijn er wel honderden scenario's te bedenken waarlangs de wereld met man en muis, mens en dier zal vergaan. Wat betekent dit voor het leiderschap? Wat wordt vandaag de dag van leiders gevraagd? En wat als wij die leiders zijn? Wat moeten we doen of laten, wat moeten we kunnen om (samen met de mensen om ons heen) te kunnen floreren?

Iris Speckmann was eerder docent in het Leerhuis. Sinds 1 juli 2024 is zij functionaris duurzaamheid en vrede. Iris zal tijdens dit leerhuis verschillende teksten voorleggen van zowel van Tim Fransen als de christelijke traditie, in een gezamenlijke zoektocht naar antwoorden op de bovengenoemde vragen. In 2022 promoveerde zij op Bijeen om te eten. Het doopsgezind Avondmaal vergeleken met seculiere groepsmaaltijden.

Zaterdag 8 februari 2025 |
**Leiderschap in de
 doopsgezinde
 wereldgemeenschap, Wieteke
 van der Molen**

De moed om lief te hebben- over de internationale ‘doopsgezinde’ geloofsgemeenschap. De kleine doopsgezinde geloofsgemeenschap in Nederland maakt deel uit van een bruisende en zeer diverse wereldkerk. Verrassend, schokkend, troostend, verbijsterend, vermakelijk...als je beweegt in die internationale geloofsgemeenschap val je van de ene ervaring in de andere. Op 8 februari neem ik je mee op reis door een klein deel van de geloofswerelden binnen de 60 landen waarin Mennonite World Conference zich bevindt.

Hoe ‘werkt’ dat eigenlijk, met zoveel diversiteit? Waarin vind je elkaar dan, lukt dat überhaupt? Is er eigenlijk wel sprake van een gedeeld geloof als we zo verschillend zijn? Is er eigenlijk een rol voor die kleine Nederlandse groep en zo ja, wat is die rol dan?

*Wieteke van der Molen sinds 2015 de Nederlandse afgevaardigde naar de General Council van MWC en in die hoedanigheid was zij lid van de Commission for Faith and Life (2015-2018) en sinds 2018 is zij lid van de Executive Committee van MWC (voor Europa). Als onderdeel van dat werk maakt zij ook deel uit van de European Mennonite Leaders Conference (EMLC). Website: www.mwc-cmm.org
 Wieteke promoveerde op de ban in het Oude Testament. Momenteel is zij mededirecteur van het broederschapshuis Schoorl.*

Zaterdag 8 maart 2025 |
Doopsgezinden en slavernij, Pieter Post

Leiderschap kent en kende vele vormen. Heerschappij voeren over tot slaaf-gemaakte medemensen is een daarvan. In 2022 verscheen een schokkend artikel in de *Doopsgezinde Bijdragen* van Ruud Lambour, waarin hij een lijst van 173 namen onthult van Amsterdamse doopsgezinde aandeelhouders en investeerders in de slavenhandel ten tijde van de VOC en de WIC. Historicus Piet Visser publiceerde aan de hand van die gegevens drie artikelen over de sociale, religieuze en culturele context die iets verklaart over hoe doopsgezinden hiermee omgingen. Deze les is gebaseerd op die artikelen.

Pieter Post is emeritus-predikant. Hij werkte in verscheidene doopsgezinde gemeenten en was docent voor de praktische theologie aan het Doopsgezind Seminarium/VU (Amsterdam) en voor de Doperse theologiecursus voor gemeenteleden (Elspeet). Hij promoveerde op het doopsgezinde kerklied (1793-1973), publiceerde verscheidene artikelen en boeken, onder meer over een liturgie voor levensbeëindiging (uitgave in september 2024). Tevens bereid hij een biografie voor over de doopsgezinde predikant Frits Kuiper (1898-1974).